

Novou svou práci rozdělil autor na tři části. V první, označené jako úvod, vymezuje hlavní pojmy, zejména pojem mezinárodních styků a pojem orgánů, a konstruuje velmi originálně jednak právní uspořádání světa do počátku 17. století, jednak postavení českého státu v této světové organizaci. Klimentovou zásluhou zůstane, že první upozornil na možnosti, jaké tu skýtá rozlišení dvou subjektů mezinárodních, domněle splývajících, světové říše římské a německého království. Plně rozvinutí této myšlenky čeká ovšem ještě na autora. Škoda je, že tu Kliment nepoužil pojednání Schückingova »Die Organisation der Welt« (1908). Ne zcela vhodně vkládá Kliment v § 2 stručné vyličení »otázky orgánů zahraničních styků československých«. Dnešní úprava orgánů zahraničních styků v ČSR je podle názoru recensentova pro dané thema irrelevantní, zejména jestliže byl hlavním pojmem potřebným pro orientaci již vyhrazen § 1.

Rozdělení spisu na další dvě části, druhou a třetí, je dáno obvyklou periodisací: druhá část sahá do válek husitských, třetí část sleduje poměry od husitských válek do Bílé Hory. Po stránce věcné probíhají tyto obě části téměř paralelně.

Paragrafy 4 a 9, jimiž se druhá, resp. třetí část zahajují, nebyly, zdá se, ve své nynější podobě pro práci nezbytnými: vlastní náplň dávají jim teprve partie dálejší. V § 5 se autor zabývá otázkou, kdo je oprávněn vystupovati ve starší době jménem českého státu na venek a stanoví při té příležitosti velmi duchaplně právní význam spoluúčasti předních osobností v zemi na zahraničních dispozicích panovníkových, vrhaje světlo i na původní povahu sněmu a rady. Pokračování najdeme v § 10, v němž autor sleduje vývoj »korporační« povahy sněmu, který pomalu nabývá zahraniční kompetence vedle krále. Partie týkající se ústavní povahy rady v této době, náleží k nejlepším místům spisu. § 6 přináší na základě podrobného rozboru poznatek, že omezenou kompetenci jako subjekty styků mezinárodních měli a skutečně ji vykonávali také markrabí Moravský a knížata slezská, kdežto pro knížata opavská a pro biskupství olomoucké dokladů o takovéto kompetenci není. V § 11 rozvíjí se pak dále otázka účasti vedlejších zemí českého státu na zahraničních dispozicích celostátních, komplikovaná pozoruhodným zjevem jakési absorpce vedlejších zemí sněmem českým. V § 7 se rozebírají předpisy české ústavy omezující panovníka v případě války útočné a stanoví se zajímavě subjekty povinnosti brániti stát. Z § 13, jenž jedná o téže věci, budiž vyzdvížen postřeh, že »v ohledu vojenském jeví se český stát jako svaz zemí a obrana státu formulována jest pouze jako vzájemný závazek zemí poskytovat si pomoc«. §§ 8 a 14 se zabývají výkonnými orgány mezinárodních styků. Velmi cenné jsou tu partie o jednotlivých úřednících. Proč ale se tu autor vyhlíhá zásadnímu rozlišení pouhých posílů od zmocněnců (zástupců)? Zvláště je vsunuto do III. části ještě pojednání o mimořádných orgánech ve vztazích mírových. —

Obě dosavadní práce Klimentovy překypují bohatstvím detailů, a to detailů vždy přesně doložených a také právnicky zhodnocených. »Orgány zahraničních styků« poskytují mimo to i celou řadu velmi cenných korektur názorů dosavadních. Dr. Václav Vaněček.

Univ. profesor Dr. K. Hermann-Otavský: Všeobecný zákoník obchodní a pozdější normy obchodního práva v zemích historických. — Stran 1844. 2 svazky váz. 190. — KČ. — Sbírká Kompasů cílevědomě vedená obsahuje téměř všechny normy československého práva v praktických sbírkách, bez nichž praxe se nemůže obejít. Z nich nejnovější a jednou z nejlepších jest Hermannovo vydání práva obchodního. Ve dvou obšírných svazcích jest obsažena celá materie platná v zemích historických v nejúplnějším výběru. Prvý díl obsahuje kromě obchodního zákona zákon o obchodních pomocnících, předpisy obchodního rejstříku, předpisy o akciových společnostech, o společenstvech, předpisy o bursách, peněžních a úvěrních ústavech (o Národní bance

československé, spořitelních, okresních hospodářských záložnic a pod.). Druhý díl pokračuje pak v systému předpisy o právu šekovém (o právu směnečném byl vydán ve sbírce Kompasů zvláštní svazek), o veřejných skladištích, o právu známkovém a vzorkovém, pak předpisy o dopravě železniční, a končí předpisy poštovního řádu. Systematika tato jest téměř ve všech sbírkách obchodního práva, avšak velkou předností vydání Hermannova jest obšírná komentace obchodního zákona a hlavních zákonů jej doplňujících, tak obšírná, že mnohdy vydání toto rovná se komentářovým vydáním velkých publikací. Při tom jest komentář autora přehledným a jasným, takže pro praxi není spleť různých výkladů protichůdných, nýbrž pomocným a bezpečným vodítkem po stavu obchodního práva u nás se stanoviska teorie a soudních rozhodnutí. Autor vyvaroval se ve své práci uvádění literatury, pokud není obecně přístupná, nýbrž vyložil stav věci, jak se nyní podává stručně a vyčerpávajícím způsobem. Rozhodně měl Kompas šťastnou volbu i při autorovi, jehož sloh jest znám svojí koncizností a jasností výkladu.

dnk

Břetislav Chromec: Místopisný slovník československé republiky

— Nákladem Československého Kompasů. Strana 778. Cena váz 180.—.
— V poslední době vyšlo několik příruček místopisných, když jednak byla shruba dokončena organizace správy, jednak byly úředně ustáleny názvy obcí v republice. Praxe vyžadovala nutně těchto příruček, aby se každý mohl rychle orientovati o důležitých datech jednotlivých míst, jako příslušnosti soudní, politické, o poště, železnici, hlavních datech národopisných a jiných poznacích, které obchod potřebuje. Z těchto příruček bývá pravidelně nejlepší, která nejpozději vyjde, ježto může již zhodnotiti chyby, jakož i přednosti svých předchůdců. Sbírka Chromecova obsahuje jako přednost seznam i vyšších administrativních jednotek pro jednotlivé obce, příslušnou živnostenskou a obchodní komoru, rozlohu obce, jakož i okresu, počet obyvatelstva obce a okresu, jakož i počet jednotlivých národností v nich. Registruje na 15.711 jmen obcí, osad a dědin. Grafická úprava díla jest prvotřídní, tisk jasný a čitelný, což při příručce tohoto druhu jest nezbytnou náležitostí.

dnk

JUDr. Jan Gallas: Výklad k zákonu o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách. Nákladem Jednotného svazu soukromých zaměstnanců v Praze, 1929, 8°, stran 387, cena Kč 50.—. Známy odborník na poli sociálního pojištění Dr. Gallas podává v této knize výklad k novému pensijnímu zákonu. V úvodě zmiňuje se o historickém vývoji pensijního pojištění soukromých zaměstnanců a pojednává o výhodách, které přinesl nový zákon. Jeho odborný a podrobný výklad, jakož i příklady v knize obsažené podávají čtenáři bezpečné vodítko celým novým pensijním zákonem a osvětlují a doplňují ustanovení pensijního zákona. Kniha Gallasova je nejobsáhlejší komentářem, který k pensijnímu zákonu vyšel a bude jistě vyhledávána zvláště těmi, kdož z povinnosti nebo z odborného zájmu pensijním zákonem musejí se zabývat.

Dr. Jindřich.

XV. Výroční zpráva zemského úřadu práce v Brně za r. 1928.

Výroční zpráva seznamuje nás jednak s organizační činností jednotlivých okresních úřadů práce, organizovaných v zemském úřadu práce v Brně, jednak obrací se k vypsání vlastní činnosti těchto úřadů, spočívající v obstarávání zaměstnání pracovním silám v jednotlivých pracovních odvětvích a v nivelisování rozdílů mezi nabídkou a poptávkou práce u jednotlivých okresních úřadů práce.

Z výsledků činnosti zem. úř. práce v Brně za r. 1928 je patrné, že poměry téměř ve všech průmyslových a hospodářských odvětvích se značně zlepšily, což mělo vliv i na snížení nezaměstnanosti a na snížení množství vyplacených podpor v nezaměstnanosti.